

Smaganu slimības

Viens no biežākajiem smaganu saslimšanas iemesliem ir **smaganu iekaisums**.

Tas var būt pārejošs, vai arī iekaisums var attīstīties un veicināt periodonta un periodonta slimību rašanos.

Periodonts ir saistaudi, kas aptver zoba sakni un balsta zobu, bet, ja tajos iekļūst infekcija, rodas slimība – periodontīts.

Gingivīts

Gingivīts ir smaganu iekaisums, ko vieglā formā novēro jau 2 līdz 3 dienas pēc mutes higiēnas pasākumu (zobu tīrīšanas, diegošanas) pārtraukšanas.

Gingivīta pazīmes ir smaganu:

- apsārtums;
- pietūkums;
- asiņošana.

Uzsākot intensīvu mutes higiēnisku kopšanu un profilaktisko ārstēšanu, gingivītu var ātri novērst.

Galvenās periodonta slimību pazīmes:

- sarkanas un uztūkušas smaganas;
- smaganu asiņošana;
- niezoša sajūta smaganās;
- nepatīkama elpa – halitoze;
- veidojas spraugas zobu starpās;
- smaganu atkāpšanās no zoba – zobi izskatās garāki;
- zobu kustēšanās un izkrišana (smagā slimības stadijā).

Periodontīts

Periodontīts ir zobu balstošo audu saslimšana.

Pazīmes:

- smaganu iekaisums – pietūkums, asiņošana, apsārtums;
- smaganu kabatas, kas veidojas vietā, kur izzūd saites, kas balsta zobu;
- alveolārā kaula zudums (kauls noārdās).

Veselības ministrija

Slimību profilakses un kontroles centrs

sadarbībā ar
PSKUS Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centru

Rūpējies par savu mutes veselību – tīri zobus 2 reizes dienā un apmeklē zobārstu un zobu higiēnistu 2 reizes gadā. Profilaktiskajām apskatēm un rūpīgai zobu tīrīšanai ir jāklūst par ieradumu no agras bērnības!

Kas izraisa periodonta sasilšanas?

Mīkstais zobu aplikums ir primārais slimības, ko sauc par gingivītu, izraisītājs. Aplikumā esošās baktērijas producē toksīnus, kas rada smaganu iekaisumu.

Arī **zobakmens** ir nozīmīgs periodonta slimību izraisītājs. Tas veidojas, mineralizējoties ilgstoši nenoņemtam mīkstajam aplikumam. Noņemt zobakmeni var tikai zobu higiēnists vai zobārsts. Zobakmens var veidoties ne tikai virs smaganām – zemsmaganu zobakmens nodara vēl lielāku ļaunumu. Nelīdzinā zobakmens virsma piesaista arvien vairāk aplikuma un veidojas arvien vairāk zobakmens.

Pastāv arī virkne citu faktoru, kas veicina aplikuma uzkrāšanos, aiztur tā likvidēšanu un veicina iekaisuma rašanos: nekvalitatīva zobu restaurācija, zobu bojājumi, slikti izgatavoti mākslīgie kroņi, ortodontiskas ierīces, nepareizs zobu izvietojums, paradums elpot caur muti, minerālvielu deficīts, kā arī stress.

Ja parādījusies kāda no periodonta slimībām, jāatceras, ka mutes veselību visdrīzāk būs iespējams atgūt tikai daļēji. Tomēr ne katrs smaganu iekaisums pāriet periodontītā. To, vai veidosies iekaisums, nosaka mikroorganismu veidi un organisma atbildes reakcija.

Kā tiek ārstētas periodonta slimības?

Parādoties smaganu asiņošanai, laikus jāapmeklē zobu higiēnists vai zobārsts.

Speciālists novērtēs mutes dobuma stāvokli un ieteiks vēlamās ārstēšanas metodes. Smagāku periodonta slimību gadījumos jūs nosūtīs pie īpaša speciālista – paradontologa.

Hroniska gingivīta un periodontīta ārstēšanas process ietver 3 galvenos soļus:

- mutes dobuma higiēnas izskaidrošana un apmācība. Zobu higiēnists ieteiks vispiemērotākos mutes dobuma kopšanas līdzekļus;
- aplikuma un zobakmens likvidēšana. Zobu higiēnists ir speciāli apmācīts kvalitatīvai un precīzai zobu aplikuma un zobakmens noņemšanai;
- aplikuma uzkrāšanās faktoru novēršana. Speciālists pacientu nosūtīs pie zobārsta vai protēzista smaganu kairinājuma novēršanai.